

Tilläggsbudget för 2007 – utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Till finansutskottet

Finansutskottet har gett övriga utskott tillfälle att inom sina respektive beredningsområden yttra sig över förslagen till tilläggsbudget i 2007 års ekonomiska vårproposition och de motioner som väcks med anledning av dem.

Av förslagspunkterna i propositionen är det fyra som berör avsnittet om tilläggsbudgeten (avsnitt 7) och som knyter an till kulturutskottets beredningsområde. De avser förslag till dels ändring av tre lagar (förslagspunkterna 19–21), dels ändring av tidigare medelsanvisning på tre anslag på utgiftsområde 17 (förslagspunkt 54).

Ett förslag med anknytning till kulturutskottets beredningsområde har också framförts i en av de sex motioner som väckts med anledning av vårpropositionen. Det återfinns i Vänsterpartiets motion Fi7 yrkande 19.

Föreslagna lagändringar

Propositionen

I propositionen föreslås i punkt 19 en mindre ändring i lagen (1982:63) om anordnande av visst automatspel (automatspelslagen). Genom ändringen klargörs att inte bara regeringen utan även tillsynsmyndigheten, Lotteriinspektionen, får meddela föreskrifter om avgifter för tillsynen av automatspel. Ändringen överensstämmer med motsvarande bestämmelser i lotterilagen (1994:1000). Syftet med förslaget är att skapa enhetliga regler för avgiftssättningen på spel- och lotteriområdet samt att undanröja den oklarhet som i dag föreligger om Lotteriinspektionens möjligheter att meddela föreskrifter om avgifternas storlek. I punkt 20 i propositionen föreslås att ett motsvarande klarläggande också görs i kasinolagen (1999:355).

Den 1 januari 2005 trädde den nuvarande lydelsen av 22 § lotterilagen i kraft. I paragrafen hade då införts ett nytt andra stycke. Genom ett förbiseende föreslogs ingen konsekvensändring i lagens 42 § trots att det där görs en hänvisning till 22 § andra stycket. Hänvisningen är med sin nuvarande

lydelse därför felaktig. Den ändring av lotterilagen som nu föreslås i punkt 21 i propositionen innebär att den felaktiga hänvisningen rättas till. Enligt förslaget ska ändringen tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2005, dvs. från den tidpunkt då 22 § senast ändrades.

Kulturutskottets ställningstagande

Kulturutskottet har inget att erinra mot de föreslagna ändringarna. Tvärtom ser utskottet det som en fördel om automatspelslagens och kasinolagens regler för avgiftssättning får samma utformning som i lotterilagen eftersom det ger ett tydligare och mer enhetligt regelverk.

Kulturutskottet tillstyrker således förslagspunkterna 19–21 i propositionen.

Föreslagna anslagsändringar

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att medelstilldelningen för innevarande år ska ändras för tre av anslagen på utgiftsområde 17 – en omfördelning görs mellan två anslag samtidigt som ett anslag minskas marginellt.

Möjligheterna att utveckla verksamheten på Prins Eugens Waldemarsudde behöver förstärkas anser regeringen, och tillför i detta syfte 2 030 tusen kronor till anslaget 28:27 *Centrala museer: Myndigheter*. Satsningen finansieras genom en lika stor minskning av anslaget 28:30 *Bidrag till vissa museer* där medel frigjorts till följd av avvecklingen av verksamheten vid Stiftelsen Rooseum.

Vidare föreslår regeringen att anslaget 2:1 *Lotteriinspektionen* minskas med 200 tusen kronor. Tillsammans med en lika stor nedskärning av Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag är besparingen avsedd att finansiera Sveriges årliga medlemsavgift i Europarådets utvecklingsbank (Council of Europe Development Bank, CEB). Anslaget 2:5 *Avsättning för garanti-verksamhet* på utgiftsområde 2 tillförs därför 400 tusen kronor.

Kulturutskottets ställningstagande

Prins Eugens Waldemarsudde har under en följd av år haft ekonomiska problem. Museets verksamhet har under innevarande år en omslutning på drygt 29 miljoner kronor. Verksamheten finansieras med drygt 7 miljoner kronor i budgetmedel. Dessa medel har tidigare, med något års undantag, motsvarat den hyra museet betalar till Fastighetsverket. Övriga intäkter är entréavgifter, försäljningsinkomster och vissa hyresinkomster. Vidare täcker avkastningen på det kapital som ingick i prinsens donation till svenska staten en del av kostnaderna. Intäkterna har emellertid varit otillräckliga, och flera år i rad har museet tvingats ta i anspråk delar av

donationskapitalet för att kunna täcka kostnaderna. Inklusivt avkastningen har på tio år 66 miljoner kronor tagits i anspråk av detta kapital, och av de ursprungligt fonderade medlen återstår i dag 57 miljoner kronor¹.

Mot denna bakgrund framstår enligt kulturutskottets mening den föreslagna satsningen på Prins Eugens Waldemarsudde som angelägen. I och med detta tillskott kommer belastningen på donationskapitalet att begränsas. Fortfarande gäller dock att avkastningen på detta kapital inte ensamt räcker för att täcka återstående underskott. Det innebär att Waldemarsudde fortsatt måste tära på donationsfonden om än i mindre utsträckning. Kulturutskottet ser allvarligt på denna successiva urholkning av donationsfonden. Kortsiktigt kan ett sådant förfarande klara en underfinansierad verksamhet, men långsiktigt är det inte ekonomiskt försvarbart. Och det är knappast heller förenligt med testatorns syfte med donationen. Detta är dock en fråga som bör prövas i ett annat sammanhang.

Eftersom tillskottet till Waldemarsudde finansieras med medel som stått till regeringens disposition har den föreslagna omfördelningen av anslag inga negativa konsekvenser för annan befintlig verksamhet. Kulturutskottet noterar detta med tillfredsställelse.

Kulturutskottet har inget att erinra mot att en mindre del av Lotteriinspektionens anslag används som delfinansiering av en satsning inom samma politikområde.

Kulturutskottet tillstyrker med det anförda förslagspunkt 54 i denna del.

Omlokaliseringen av Riksställningar och delar av Riksantikvarieämbetet

Motionen

I partimotion Fi7 framhåller Vänsterpartiet att Riksställningar och Riksantikvarieämbetet lovats full ersättning för de extra kostnader som omlokaliseringen till Gotland skulle komma att innebära. Motionärerna hänvisar till riksdagens utredningstjänst som uppgivit att de båda myndigheterna räknar med merkostnader under 2007 på 19,4 miljoner kronor för Riksställningar och 12,9 miljoner kronor för Riksantikvarieämbetet. För 2007 har ännu inga medel betalats ut. Det ser motionärerna som ett klart löftesbrott. De föreslår därför (i yrkande 19 i motionen) att riksdagen ska göra ett tillkännagivande om att medel bör ställas till Riksställningars och Riksantikvarieämbetets förfogande redan under 2007 för att kompensera för de kostnader som utlokaliseringen till Visby för med sig.

Kulturutskottets ställningstagande

Enligt beslut av den tidigare regeringen ska Riksställningar ha flyttat hela sin verksamhet till Visby vid utgången av 2007. Ett år senare ska även ungefär hälften av Riksantikvarieämbetets verksamhet finnas på plats

¹ Donationsfondens marknadsvärde i februari 2007.

där. Regeringen redovisar i tilläggsbudgetsdelen av vårpropositionen (avsnitt 7) inte något förslag rörande de båda myndigheternas merkostnader för omlokaliseringen.

Av avsnittet om statsbudgetens utgifter (avsnitt 6 s. 160) framgår emellertid att regeringen i sitt kommande budgetförslag för 2008 har för avsikt att detta år öka Riksställningars och Riksantikvarieämbetets anslag med sammanlagt 30 miljoner kronor för att täcka vissa kostnader i samband med omlokaliseringen till Visby.

Dessutom har regeringen i budgetpropositionen för 2007² förutskickat att den med anledning av den beslutade omlokaliseringen har för avsikt att noga följa utvecklingen av de båda myndigheternas ekonomiska situation så att verksamheterna långsiktigt kan fungera med bibehållen kvalitet. I det sammanhanget upprepade regeringen också sin tidigare gjorda utfärdelse att under 2007 fortsätta att kompensera flertalet myndigheter för den engångspremie som en särskild pensionsersättning medför.

Regeringen har aviserat ett betydande ekonomiskt tillskott till Riksställningar och Riksantikvarieämbetet för 2008. Och, om så skulle krävas, finns det fortfarande möjlighet för regeringen att i anslutning till budgetpropositionen för 2008 återkomma till riksdagen med förslag om eventuella tillskott för 2007 på tilläggsbudget II. Enligt vad kulturutskottet erfarit bereds också ett sådant förslag inom Regeringskansliet.

Utskottet förutsätter därför att regeringen, om så bedöms nödvändigt, återkommer till riksdagen på tilläggsbudget II utan att riksdagen nu gör något särskilt uttalande.

Med denna motivering avstyrker kulturutskottet motion Fi7 (v) yrkande 19.

Stockholm den 22 maj 2007

På kulturutskottets vägnar

Siv Holma

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Siv Holma (v), Cecilia Wikström i Uppsala (fp), Cecilia Magnusson (m), Margareta Israelsson (s), Lars Wegendal (s), Mats Johansson (m), Anders Åkesson (c), Nikos Papadopoulos (s), Hans Wallmark (m), Dan Kihlström (kd), Olof Lavesson (m), Göran Persson i Simrishamn (s), Solveig Hellquist (fp), Esabelle Reshdouni (mp), Göran Montan (m), Anneli Särnblad (s) och Leif Pettersson (s).

² Proposition 2006/07:1 utgiftsområde 17 s. 84 och 92.

Avvikande mening

Avvikande mening (v)

Siv Holma (v) anför:

Omlokaliseringen av Riksställningar och delar av Riksantikvarieämbetet

Vänsterpartiet anser att Riksställningar och Riksantikvarieämbetet ska kompenseras fullt ut för de extra kostnader som omlokaliseringen till Gotland för med sig. För 2007 har ännu inga medel betalats ut. Eftersom Riksställningar före utgången av detta år ska finnas på plats i Visby och halva Riksantikvarieämbetet ska ha flyttat dit ett år senare har de båda myndigheterna redan nu dragit på sig betydande merkostnader för omlokaliseringen. Enligt uppgift från riksdagens utredningstjänst är merkostnaderna för i år 19,4 miljoner kronor för Riksställningar och 12,9 miljoner kronor för Riksantikvarieämbetet. De uteblivna utbetalningarna liksom avsaknaden av utfästelser om att kompensation verkligen kommer att betalas ut redan i år ser Vänsterpartiet som ett klart löftesbrott. Enligt min mening bör riksdagen därför som sin mening ge regeringen till känna att medel för att kompensera för merkostnaderna bör betalas ut redan under 2007.